

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Sponsalia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

sum explicitè, vel implicitè, ut accidit inquirantibus furta, vel alia occulta, quæ tantum à natura intellectuali sciri possunt, aut fieri. Nam ex eo quod à Deo non queruntur, nec à natura, nec à fortuna, coguntur velint, nolint: scilicet. Caiet. ibi in summ. fateri, quod ad dæmonem recurrunt. Implicitè quidem, dum ad sortes ad hunc finem institutas recurrunt, explicitè autem cum incantationibus, vel alijs diuinationibus hæc faciunt: & ita sentit Caiet. ibi in summ. circa fin. Et quamuis doct. multa dicant, materiam tamen hanc quod ad propositum paucis perstrinximus. De usu ramen sortium vide latius Tho. secunda secundæ. q. 9. s. 2. 8. quando liceat.

² SORTILEG. multis pœnis alijs ultra peccatū secundum leges plectuntur: ut patet c. de male. & mar. l. nemo. & l. culpa. & secundum canones imponitur pœnitentia 40. dierum, quando sortilegium est occultum. c. 1. de for. si notorium. sunt infames. c. quisquis. 2. q. 8. & c. testimonium. de test. cum his, qui ad eos recurrunt, & si clericus est, deponi debet. c. non oportet. 26. q. 1. Si serui verberibus subiciuntur. Efficiuntur tales irregulares, quando est notorium, in qua irregularitate episcopus potest dispensare. secundum Ber. in c. 2. eod. tit. omnes tales irregulares efficiuntur, si notorium sit. Et si liberi sunt detrudendi. c. contra idolorum. 26. q. 5.

³ De breuiarijs, quæ portantur, vel orationibus super se, dic quod si in eis sunt bona verba scripta, ut verba sacre scripturæ, vel orationes sanctorum, & quod hoc fiat ex deuotione ad verbum Dei, vel sanctorum, sine aliqua superstitione, reputat, quod non obseruetur, an sit scripta in papyro, vel pergamine, vel ieiuno stomacho, vel non, vel posita à virgine, vel in manu, quod non sint ibi characteres, & verba non intelligibilia, nec aliqua falsa, ut q. Christus habuit febres, vel quod Christus dixit vxori suæ, & huiusmodi, vel apocrypha, est licitum. Secus si fiant cum talibus obseruantijs: quia sic sapiunt su-

perstitionem. Item quando dicitur in illis, quicunque portauerit super se hæc orationem, vel scripturam, vel qui dixerit ter, vel septies, vel huiusmodi, non poterit periclitari morte subita, in aqua, vel igne, & similia, quæ omnia falsa, & reprobanda, nec portanda: peccantque similia scribentes, docentes portari, & portantes, quando super hoc sunt moniti, tunc à peccato non possunt excusari, infra. Superstitione. §. 4. Si autem quis portaret aliquam rem super se, ad aliquem effectum, quem talis res potest naturaliter efficere, non esset malum, ut lapidem aliquem contra malum caducum, vel huiusmodi. Quando autem nullam naturalem virtutem habent ad talem effectum, & non portantur pro reuerentia Dei, vel sanctorum, manifesta est superstitione: ut ex S. Th. secunda secundæ. q. 96. a. 4. elicitur. Ex his quæ diximus, facile quis deprehendere poterit, quando ea, quæ super se portantur, superstitione sint, vel non.

SPECTACVLVM.

Spectacula facientes, vel fieri mandantes, in quibus impudica, crudelia, & irreligiosa notabiliter sunt admixta, sine dubio mortaliter peccant, & similiter aspicientes talia cum delectatione de huiusmodi: quia delectari de eo quod mortale est, peccatum mortale dicitur. Si verò talia occurrunt alieni, non tamen placent, nec vellent illa fieri, tamen ex quo occurrunt aspiciunt ex curiositate, nisi ex hoc oriatur scandalum, vel periculum, quod animus eius inclinatur ad complacentiam, vel aliquod simile desiderandum, non videtur mortale, sed erit veniale. supr. Curiositas. §. 2. Ludus. §. 11. Bonum tamen est, & securius ab huiusmodi recedere.

SPONSALIA.

SPONSALIA nominant futuræ nuptiarum promissionem, secundum Tho. 4. sent. 17. qu. 2. a. 1. & in c. 2. contra strates. 30. q. 5. & à spondeo dicuntur sponsalia, nec faciunt matrimonium secundum Tho. ibi. Post autem ma-

trimo-

erimonium per verba de presenti contractum, non dicantur sponsi, sed maritus & vxor, etiā ante copulam: quia animorum solus consensus matrimonium facit. c. sufficiat. 27. q. 2. Vnde appellatione maritatus non veniūt spon si, nisi in materia fauorabili. 27. q. 1. in prin. Ideo quando statutus dicit, quod mulier maritata nō admittatur ad successione patris cum fratribus. Berta desponsata per verba de futuro, non excludetur: quia agitur de materia odiosa. Consentit Pa. in c. ex publico. de conuer. coniug.

2 Nō solum matrimonium, sed & sponsalia de futuro publice debet contrahi, secundum dispositionem. c. cum inhibito. de clau. despon. secund. Pan. ibi: quia sponsalia in multis casibus transeunt in matrimonium ipso facto, in c. is qui de spon. Nec est necesse seruare huius. c. solennitatem, vbi nō est consuetudo, quod fiant tales denuntiationes, sed sufficit publice contrahere, vt non dicatur clandestinus contrahens. secundum Pan. ibi, & gloss. in ver. clandestinus.

3 SPONSALIA possunt contrahi absolute, & conditionaliter. Absolute multipliciter contrahuntur. Primo, simplici promissione: vt dicendo, accipiam te in mea vxorem, & econtrā. Secundō, per fidei dationem, vel iuramentum. c. inter virum. de spon. Terriō, quādo ambo impuberes, vel alter eorum, maiores tamen septem annorū, & non propinqui pubertati contrahunt per verba de presenti, tunc iuris interpretatione sunt sponsalia de futuro. c. vnico. de spon. libr. 6. Quartō, per annuli subariationē. ca. si quis desponsauerit. 27. q. 2. Quintō, dādo arram, de qua supra, Attra. §. 3. de arra, & annullo iudicabitur secundum verba acta quæ præcesserunt: quia si fuerunt de futuro, erunt sponsalia fidei præsentis, erit matrimonium: si nulla fuerunt, iuxta consuetudinem iudicabitur. De his modis vide Tho. supra, & Arch. flo. 3. par. tit. 1. c. 18. §. 1. Si vero præcesserunt verba vnus tantum, & datio annuli, vel acceptatio arra, iu-

dicabitur p. matrimonio: quia in hoc denotatur cōsensu alterius expressus, & tunc vel matrimonium, vel sponsalia, secundum quod verba præcesserunt vt not. gl. in c. pe. de spon. sed in dubio pro matrimonio iudicabitur: quia est fauorabile. c. literis. de præsumpt. Sed si Titius accipiat manum Bertæ dicendo, do tibi fidem, quod te accipiam, & illa nihil respondeat, vel non ostendat se acceptare, non sunt sponsalia: quia non debent claudicare: qui tamē promissit, debet seruare fidem: secund. Arch. Flor. supra.

4 TEMPERVS requisitū ad contrahendum sponsalia est septennium: secundum Th. vbi supra. à iure rationabiliter institutū: quia tunc homo viri tione incipit. c. vnico. in §. de despon. impu. Si autem nondum cōpleverint septennium, & haberent liberi arbitrij vsum, videtur quod teneant sponsalia: secundum Th. ibi, quia adest ratio, videlicet discretio. Quia tamen ecclesia determinauit tempus cōpleti septennij: ideo tutius est q. septennium sit cōpletum: vt dicit Pa. in c. literas. de despon. impu. sed quia legis intentio verbis legis præiudicat, ideo opinio S. Tho. est vera. cōsentit gl. in c. sponsa. de despo. impu. & tex. in c. iuuenis. eo. tit. & Pa. etiam ibidem. Si autem ambo vel alter sint minores septennio, & ipsi, vel parentes eorum contrahant, non valent: qui verō maior est septennio, debet expectare alterum, qui erat minor, ne frangat fidem, quia ex parte ipsius tenent. Et puber cum impubere contrahat sponsalia, impuber cū peruenit ad ætatem debitam, potest contradicere: puber autem nunquam: etiam ante ætatem debitam nullus potest contradicere: secundum Pa. in c. de illis de despon. impub.

5 QUI LIBER ET VALENS contrahere matrimonium, potest sponsalia contrahere, & per se, & per nuntium, per procuratorem, per patrem, & matrem, & quemlibet: dummodo cōsentiant, vel ratificent hi, quorū nomine contrahitur: non tamen econtrā quilibet valens contrahere sponsalia, potest matrimonium

mum contrahere, ut dictum est de im-
puberibus. *supra*, §. 4.

6 PARENTIBVS contrahentibus
pro filiis, ipsi filii presentibus, & nō
cōtradictoribus, lex pro matrimonio
iudicat in d.c. vnico quamuis secun-
dum veritatem non sit, nisi ipsorum
ad sit consensus, sed quia ecclesia non
potest videre cōsensum, iudicat quod
foris est. Non est autem simile de alijs
contrahentibus, qui non sunt paten-
tes, nisi expressē cōsensuerint. Pan. in
c. 1. de mat. contra cōtra inter. de ec-
cle. Idem esse de fratre affirmat Tab.
ver. sponsalia. §. 1. sed non probat. Sil.
nihil dicit. ibi. q. 2. in fin.

7 QV sponsalia contraxit, tenetur
sub peccato mortali cōtrahere matri-
monium, quia tenetur soluere promif-
sum secundum Tho. *supra*, nisi legiti-
mum interueniat impedimentum. In
foro tamen contentioso non compelluntur:
quia matrimonia coacta ma-
lum exitum habere consueuerunt, ni-
si interuenisset iuramentum: ut qui-
dam asserunt, sed neque propter hoc
cogendi sunt propter dictam rationē.
Consentit Panorm. in dict. cap. ex li-
teris. el. secundo. de spon. & cap. requi-
sivit. Si autem contraheret cum secun-
da per verba de presentij, non tenetur
amplius contrahere cum prima, mor-
taliter tamen peccauit, & propter fra-
ctionem promissionis imponitur pœ-
nitentia. in c. sicut. de sponf. Quod si
cum secunda tantum sponsalia con-
traxit, etiam iurata, contrahet tamen
matrimonium cum prima in d.c. sicut.
Quomodo autem ex sponsalibus orta-
tur impedimentum publicæ honesta-
tis, etiam quod sint nulla, non ratio-
ne consensus: ut in d. cap. vnico. de de-
spon. impub. in 6. Vide *supra*, Matri-
monium. §. 46. & de sponsa. c. vnico.
lib. 6.

8 Si Petrus promittat accipere vnam
de filiabus Sempronij, & ipse promit-
tat dare vnam de suis indeterminate,
etiam cum iuramento, non sunt hæc
sponsalia, nec contractum est aliquod
impedimentum, nisi in vna earum consen-
sisset. in c. vnico. de spon. lib. 6. Petrus

tamen qui sic promittit, tenetur facere
quod potest, & si vnam proponat, li-
beratur: quod si vna superstite alijs
maioribus tenetur superstitem da-
re, & si vna earum in illum consensit,
non potest alias accipere. Quod si nul-
la consensit, nulla potest cogi, etiam a
patre.

9 ANTONIUS promittit desponsare
Bertam per verba de futuro, non pro-
pter hoc sunt sponsalia, nisi sic esset cō-
suetudo, vel per desponsationem intel-
ligeret matrimonium contrahere, vel
tunc intenderet contrahere sponsalia.
Tenetur tamen contrahere sponsalia,
ne sit fractor fidei datæ.

10 PŒNÆ appositæ in cōtractibus
sponsalium communiter non tenent: si
ratione pœnæ sunt positæ: secundum
Tho. *supra*, c. gemma de spon. Matrimo-
nia enim libera esse debent. in d.c.
requisivit. Secus si ratione dotis pœna
fuit appositæ: quia tenent.

11 TRIUS habens filiam impuberē
promittit dare Sempronio iuueni 18.
annorum, qui in quarto gradu attinet
dictæ filiæ, & vtrique pars firmat pro-
missionem cum iuramento, & pœna
pecuniaria appositæ, tenetur qualibet
pars facere quod potest in conscientia,
ut matrimonium locum habeat, vi-
delicet quærere dispensationem, & si
haberi potest, tenetur contrahere, ne
sint factores iuramenti: quia omne
iuramentum, quod non vergit in de-
trimentum salutis æternæ, est seruand-
um. capit. cum cōtingat. de iureiur.
cap. non licet. eodem tit. lib. 6. capit.
quauis. de pact. in 6. si tamen inten-
debant se obligare. Est & c. ex literis.
el. 2. de despon. ex quo videtur, quod
etiam cogi debent ad obseruandum.
& ibi Panormitan. Et licet non pro-
miserint accipere dispensationem: ta-
men ex eo, quod iurauerunt contrahe-
re, & contrahere non poterant sine
dispensatione, propter impedimen-
tum, quod non ignorabant, ideo in-
terpretandum est, quod etiam iuraue-
runt accipere dispensationem: quia
hoc est accessorium. Si autem nescie-
bant requiri dispensationem: & si sci-

N uissent,

uissent, non se obligassent, non tenentur : quia iuramentum non ad plus obligat, quam sit iurantis intentio. Et quamuis iura dicant matrimonia debere esse libera, ut supra diximus, hoc intelligitur, quod quando fiunt sine iuramento, ecclesia non cogit: ut dicit Panormitanus in dicto capitulo, ex literis. secus cum iuramento, quod Papa seruari iubet, in dicto capitulo, ex literis. nec obstat dictum capitulum, requisitum, ubi dicitur: monendi sunt, non cogendi: quia dicit glossa ibi, prius monenda, & post cogenda propter iuramentum suum, ideo ad hoc seruandum cogendi sunt, nisi legitimum interueniat impedimentum, ut esset periculum uxoricidij, adulterij, belli, & huiusmodi, ad arbitrium sapientis.

Quidam tamen dicunt, quod in foro contentioso non possunt cogi, tamen in conscientia tenentur, & ad poenam etiam tenentur: secundum Pa. in d. c. ex literis, secundum 1. gl. si non faciunt quod possunt: ut dispensationem habeant a superiori.

²² SPONSALIA per religionis ingressum, secundum Th. supra, a. 3. ad 1. intellige & professionem, in qua quis spiritualiter mundo moritur, etiam quod quis iurasset contrahere, soluuntur, & licet quidam dicant, quod prius debet contrahere, & post ingredi, ut seruet iuramentum, tamen non est necessarium: ut dicit in c. commissum. de spon. & Panor. & Inno. exponentes d. c. commissum, quod videtur esse contra hoc, etiam si fuit matrimonium per verba de presenti, soluitur. c. verum, de conuer. coniug. cap. ex publico. eo. Item soluuntur sponsalia per sacrum ordinem superuenientem: quia maius vinculum alterius rationis est: quod vinculum si praecederet, solueret matrimonium contractum de facto per verba de presenti, supra, Matrimonium. §. 42. Item per votum simplex, si praeceat, non autem si sequatur: quoniam haec duo, scilicet votum simplex, & sponsalia etiam iurata sunt aequalis ponderis. Ideo quodcumque horum praeceat, impedit reliquum.

supra, Matrimonium. §. 55. Item soluuntur, quando alter statuto tempore non comparat ad perficiendum matrimonium: secundum Tho. supra, ad 2. nec peccat contrahendo cum altero, vel altera, si ex parte eius non stetit, quin matrimonium locum haberet, & liberè sine aliqua licentia potest contrahere: quia text. dicit, liberè. capit. de illis. authentic. de spon. Quod si alter ad longinquas partes pendens sponsalij se transfert, & non est spes de proximo reditu, alter nubere potest liberè, nec tenetur expectare per biennium, in dict. capit. de illis. Item si ante matrimonium contractum alteri superueniat grauis infirmitas, quae cum multum debilitet, ut paralytis, vel multum deformet, ut caecitas, & huiusmodi: vel contra bonum proles, ut lepra, quae prole solet inficere, sicut morbus gallicus, & huiusmodi. Haec enim dirimunt sponsalia. c. literas. de coniug. leproso. ne scilicet alter alteri displiceat, & malum exitum tale matrimonium habeat secundum Tho. supra. Item si affinitas superueniat, ut quia alter consanguineam alterius isto interim cognouit, ad quod probandum sola fama sufficit, c. super eo. de consan. & affin. Secus si superueniat impedimentum publicae honestatis: quia non dirimit sponsalia, cum non sit quid maius, cum sequatur. Item si se mutuo absoluunt: secundum Thom. supra, ad 3. & in c. praeterea. de spon. etiam si sint iurata. Concor. Panorm. in d. c. praeterea. & haec est communior opinio. Item per fornicationem sequentem: tunc qui non est in culpa, potest solutionem petere: quia ex hoc fiunt inuicem suspecti de seruanda fide in futurum: secundum Tho. supra, ad 6. etiam si iurasset ducere, in cap. quemadmodum, de iureiurando, nisi violenter ei hoc accidisset: quia cessat ratio repudiandi. Eodem modo dic, si inuenit haereticam, vel cognoscit non esse virginem, sicut credebat, & huiusmodi: cuius ratio esse potest, quia si hoc seruasset, non promissum: ideo implicitè videtur

detur cum hac conditione promississe, sicut qui vouit ire ad sanctum Iacobum, credens non distare nisi per quadraginta miliaria, & postmodum reperit distare per quingenta, vel mille miliaria, quod si sciuisse, nullo modo vouisset, tale votum non tenet: sic in hoc simili casu. Item si contrahat cum alia per verba de presenti, vel per verba de futuro cum copula, hi contractus fortiores sunt, quia faciunt matrimonium, ideo dirimunt sponsalia: in c. 1. de spon. duorum. & Panor. in c. veniens el. 2. de spon. Penitentia autem tractori fidei imponi debet. in c. sicut de spon. quod quidem iustum esse videtur.

ITEM quando impubes contraxit sponsalia post septennium, cum venit ad pubertatem, petit absolui a sponsalibus, & dari licentiam alteri nubendi: similiter si ante septennium contraxit, licet non fuerint vera sponsalia, tamen secundum Tho. supra, ad 8. debet petere licentiam, ne veniens ad aetatem legitimam videatur approbare, si maiores septennio contrahunt sponsalia, neuter ante pubertatem resilire potest: & ille, qui prius ad pubertatem venit, alterum expectare non tenetur: secundum Panor. in c. de illis. & c. sequenti. de spon. Et si tempore contractus alter erat pubes, alter impubes, hic factus pubes potest resilire, nisi carnalis copula interuenierit, non autem ille qui tempore contractus erat pubes: secundum Panormitan. ibidem. Not. quod parentes in aetate nubili liberationem, causam aliquam allegare non tenentur, cum ius sic concedat: quia in alia aetate non erant potentes obligare se ad consentiendum inseparabiliter. Not. etiam secundum Thom. quod huiusmodi absolutio in dictis semper debet fieri, praeterquam in casu, quando quis religionem intrat, vel quando quis alium vel aliam accipit per verba de presenti, vel secundum aliquos, quando fuit appositus terminus, post terminum liber est in c. sicut ex literis. de spon. Potest addi & alius modus, quo sponsalia possunt separari, quan-

do inter sponsores orta est vehemens inimicitia, propter rationem cap. 2. de spon. Item si fama habet, quod inter eos canonicum impedimentum, & de fama doceatur, tunc debet impediri ne contrahant. in c. cum in tua. eo. Item quando post factum accessit magna sponsi seuitia. in c. veniens. qui ele. vel vo. & propter conditionem non honestam appositam. in c. de illis. de condi. ap. Pro his quae dicta sunt, Arc. Flo. no. duas regulas. Prima, Quotiescunque duo vincula aequalis potentie impossibilia, primum praediceat secundo. Secunda, Quoties contrahitur duo vincula disparis potentie, impossibilia fortius repellit minus forte: ut sponsalia etiam iurata, & votum solenne, secundum repellit primum.

SPONSORVM peccata in modo triplici inveniuntur. Primum, in ipso contractu, si licet contrahant, non intentione contrahendi, vel fidem seruandi, & est mortale, quia perniciosum multum: sed si clandestine contrahant, & videtur mortale, sicut de contractu matrimonij, licet minus, propter pericula, quae communiter sequuntur, & prohibitionem, aut quia apponitur poena, quasi poena conueniabilis contra prohibitionem iuris. in c. gemma. de spon. & si desit eo tempus: secundum Caieta. ibi, est veniale, & poena nulla est. Secundum, in dissolutione sponsalium, quando sine causa dissoluantur sufficiens, quia est peccatum perfidia, & mortale: quia proximo perniciosum. Tertium, in usu, quando vacant adibus impudicis: ut supra dictum est, impudicitia, s. nono. Oscula tamen, amplexus, & huiusmodi ex benevolentia, non sunt peccata: si vero delectationis causa fiant, affectu maritali iam inchoante, absque impudicitia, tantum venialia sunt. Huiusmodi enim oscula inchoationem venerae voluptatis important, sicut & sponsa inchoatiue est sponsi. Caueant tamen a consummatione antequam contrahant, quia mortale esset.

STATVTVM.

Stuprum, supra, Constitutio. §. 7.
 in ver. lex. per totum. Exequiz. §. 1.
 An statuere supra mortuarijs sit con-
 tra libertatem ecclesiæ, Exequiz. §. 1.
 Quomodo sunt excommunicati, Ex-
 communicatio. 11.

STRYGIAE.

Strygiae, seu lamiae dicuntur per-
 sonae quaedam, quae in nocte ma-
 xime exercent se in maleficijs. Hae
 aliquando credunt se portari ad lu-
 dos quosdam, & deluduntur in som-
 nijs. c. Episcopi. 26. q. 5. aliquando rea-
 liter portantur, vt expertum est: ali-
 quando per se vadunt, nec hoc est con-
 tradictum c. Episcopi. Nam illa secta,
 de qua loquitur d. c. Episcopi. est alia
 ab hac, quae modo dicitur secta stry-
 giarum, licet in aliquibus cum illa co-
 ueniat, in aliquibus disconueniat.
 Nec est verum, quod mutantur in
 feles, vel alia animalia (vt dicitur)
 quamuis virtute daemonis hoc possit
 videri per artem praestigij, vel circum
 ponendo figuram, & hae saepe fiunt.
 Hae secta non est proprie heretica, &
 expresse, sed praesumptiue: quoniam
 diabolo, quem inimicum Dei credit,
 diuinum honorem exhibet, abnegat
 fidem & baptismum, contemnit sa-
 cramenta, & crucem, homines percu-
 tit morte & aegritudine per fascina-
 tionem, & per actiua naturalia edocta
 a diabolo, & per virtutem ipsius dae-
 monis assistentis, & cooperantis pro-
 pria virtute, vt in refectione portarum,
 & multorum aliorum. Si quis autem
 bene inspiciat illud capit. Episcopi in-
 telliget, quod inquisitores non agunt
 contra illud, dum officium contra has
 exequentur.

STUPRVM.

Stuprum, per quod mulier virgo
 extra matrimonium defloratur,
 mortale peccatum est, constituens pro-
 priam speciem, ex eo, quod aufertur
 virginal signaculum paterna custo-
 dia commissum. Si autem alio modo
 perdat virginitatem, vt per voluntaria
 pollutionem ex se, non erit stuprum,
 sed mollicitas. In masculo autem ad-

huc virgine coeunte cum meretrice,
 vel alia, non erit stuprum, quia non
 ita sub custodia patris est, quod ad hoc,
 nec fit minus nubilis amissa virgini-
 tate, sicut femina. Thom. secunda se-
 cundae. q. 154. a. 6. Ad quid teneatur
 qui stuprauit virginem, supra, Resti-
 tutio. §. 22.

SVFFRAGIA.

SVFFRAGIA pro mortuis fieri
 inceptum ab Apostolis. Tho. 4.
 sent. dist. 45. q. 2. a. 1. q. l. & Aug. lib. de
 cura pro mortuis habenda. & Damas.
 in ser. de suffrag. mortuorum. & Diony.
 c. vlt. de ex. hierar. Ideo credendum
 est suffragia viuorum defunctis pos-
 se prodesse, & credo quod qui petiti-
 naciter non crederet, esset haereti-
 cus: quia videtur repugnare scripturae
 Marc. lib. 2. c. 12. qui liber est in cano-
 ne ecclesiae: vt patet per Aug. libr. 18.
 de ci. Dei, & per concilium Cartha-
 ginem. licet apud Iudaeos non sit Ca-
 nonicus: vt dicit Hieron. in prologo
 galeato: & pro hac haeresi fuerunt
 Graeci condemnati in concilio Floren-
 tino. supra, Purgatorium, per totum,
 Indulgentia. §. 19. Non est igitur ne-
 gandum suffragia pro mortuis fieri ef-
 se utile.

Qui in suo testamento ordinauit
 aliqua bona fieri pro anima sua, post
 mortem premium talium bonorum,
 seu suffragiorum consequitur, etiam an
 requam fiat ab executoribus, quantum
 est ex opere operante principalis agen-
 tis, siue testatoris, sed quantum ad effi-
 ciam suffragiorum, quae est ex opere
 operato, vel ex opere operante exequen-
 tis, non consequitur fructum antequam
 fiant, & hoc modo tarditas executorum
 nocet defunctis, quod ad penam pur-
 gatorij, quae est temporalis: secundum
 Tho. supra, ad quartum. Non possunt
 tamen defuncti defraudari quod ad a-
 ternam retributionem, nisi per pro-
 priam culpam. supra, Executor. §. 16. &
 ibi quomodo grauiter peccant tales
 defraudantes, tanquam egentium ne-
 catores.

SVFFRAGIA facta pro mortuis,
 non tantum profunt illis, sed etiam fa-
 cienti.